

دانشگاه علوم پزشکی
خدمات بیمه ای دانشی زنجان

سلامت دهان در سالمندی سالم یک نیاز مبتنی بر جمیعت شناسی

مریم فضلی^{۱*}، سبا کاوندی^۲

^۱ دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران

^۲ دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ازاد اسلامی ایران، تهران، ایران

generos1-01230108

WHO defines healthy ageing as, "the process of developing and maintaining the functional ability that enables wellbeing in older age."

In 2016, the World Dental Federation adapted its definition of oral health from a narrow focus solely on disease, to a broader, multidimensional view that includes the ability to speak, smile, smell, taste, touch, chew, swallow, and convey a range of emotions through facial expressions with confidence and without pain or discomfort.

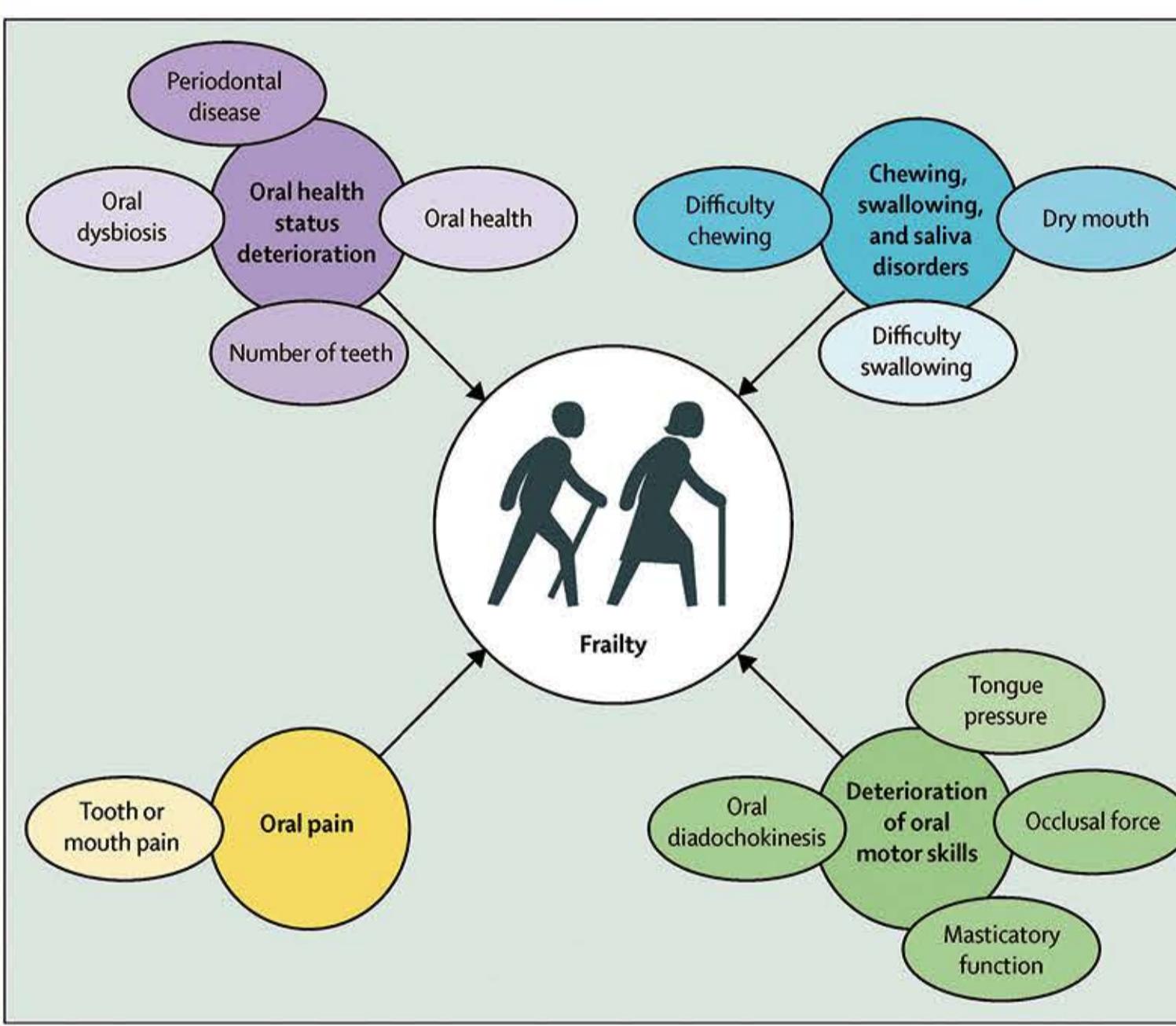
Suboptimal oral health, including functional problems (eg, broken or missing teeth or ill-fitting dentures), can cause oral pain and infections, with major consequences to quality of life. Commonly, these consequences are directly linked to reduced nutritional uptake, behavioural effects on food choices, challenges in communication, and difficulties associated with mastication and deglutition.

نتیجه گیری:

در مجموع وضعیت دندانی سالمندان در این مطالعه مناسب نبود. اگر چه وضعیت سلامت دهان و دندان به طور قابل توجه در طول تاریخ و دهه گذشته تغییر کرده است باید توجه داشت که افراد زیادی در کشورهای با درآمد بالا برای مدت طولانی دندان های خود را حفظ میکنند و پوسیدگی های سطح ریشه یک مشکل پیش رو است.

سالماندان نیاز به مراقبت های سلامت دهان دارند. بر اساس وضعیت سلامت دهان فعلی، مراقبت های سلامت دهان برای همراهی اقدامات متقابل علیه ضعف دهانی یک نیاز اساسی در جمیعت رو به رشد سالماندان جامعه کنونی ماست. از طرفی در مان های دندانپزشکی پیچیده عادات بهداشت دهان و دندان مطلوب را چالش برانگیزتر می نماید. بهداشت جهانی دهان و دندان معمولاً فقط به عنوان یک مسئله عدالت اجتماعی مطرح می شود اما ماقویا معتقدیم که تحقق بخشیدن به سلامت دهان و دندان به عنوان یک جنبه ذاتی مهم سلامت، به ویژه در بزرگسالان مسن یک موضوع مهم است.

همانطور که پیشرفت های زیست پزشکی منجر به افزایش طول عمر یعنی افزودن سالها به زندگی شده است، به طور هم‌زمان تلاش برای بهبود کیفیت زندگی مورد نیاز است یعنی کمک به افزودن زندگی به سال ها، که برای تحقق آن سلامت دهان و دندان اهمیت اساسی دارد.

Oral health
in healthy aging
-a demographic
based need

مقدمه:

در طول ۷۰ سال گذشته، جمیعت جهان و ساختار سنی به سرعت در حال تغییر بوده است. مطالعه بار جهانی بیماری ها، آسیب ها و عوامل خطر در سال ۲۰۱۷ ادامه پیری جهانی را در سراسر جهان در سال های باقی مانده از قرن ۲۱ و ایجاد چالش های بزرگ برای سیستم های مراقبت های بهداشتی برای تضمین طول عمر سالم برای پیری را پیش بینی کرده است.

بهداشت دهان و دندان یک جزء ذاتی سلامت و تدرستی عمومی است. با این حال، بهداشت دهان و دندان تا حد زیادی است در دستور کار جهانی بهداشت نادیده گرفته شده است. بیماری های دهان عمدها قابل پیشگیری یا درمان هستند، اما افراد مسن اغلب مراقبت های معمول لازم برای حفظ استاندارد خوب سلامت دهان را دریافت نمی کنند. بی توجهی به بهداشت دهان و دندان شکست سیاست جهانی بهداشت و ناکامی در ارائه حقوق اولیه انسانی سالماندان را بدنبال خواهد داشت.

ایران با افزایش سرعت رشد جمیعت سالماند با نیازی مبرم در مراقبت های سلامت دهان اختصاصی روبرو خواهد شد. هدف از این مطالعه تعیین وضعیت سلامت دهان جمعیتی از سالماندان به عنوان یک نیاز سنجی اولیه برای مستند نمودن اولویت اجرای برنامه های مراقبت سلامت دهان در سالماندان است.

روش:

این یک مطالعه مقطعی است که در ۱۴۰۰ سالمند در زنجان در سال ۱۴۰۰ انجام شد. معیار ورود به مطالعه سن ۶۵ سال به بالا بود. ابزار مطالعه پرسشنامه ای بود که به صورت مصاحبه و معاینه مورد استفاده قرار گرفت. داده ها با آمارهای توصیفی تعیین و گزارش گردید.

یافته ها:

در این مطالعه با میانگین سنی ۶۷.۴ - ۷۰.۸۵ سال، ۲۵ درصد دارای حداقل ۲۰ دندان و بیشتر بودند. بطور متوسط هر سالماند ۶.۵ دندان داشتند. ۶ درصد آنها کاملاً بی دندان بودند و ۵۵ درصد از خشکی دهان رنج میبرند. ۴۸ درصد آنها وضعیت دندانی خود را خوب گزارش دادند. رابطه معنا داری بین بی دندانی کامل و سطح تحصیلات وجود داشت.

افرادی که در خانواده زندگی می کنند پس از نقل مکان به یک خانه سالماندان اغلب به سرعت چارکاهش سلامت دهان و دندان میشوند، این کاهش می تواند نتیجه ترکیبی از خشکی دهان (خشکی دهان)، احتمالاً به دلیل مصرف چند دارو، دندان های کاربردی کمتر، کاهش ارتفاع بایت، و کاهش در توانایی انجام مراقبت از خود به عنوان یک نتیجه ناتوانی جسمی یا عصبی باشد.

References

- Gueiros LA, Marques Soares MS, Leão JC. Impact of ageing and drug consumption on oral health. Gerontology. 2009;26(4):297-301. doi: 10.1111/j.1741-2358.2009.00284.x
- Rosli TI, Chan YM, Kadir RA, Hamid TAA. Association between oral health-related quality of life and nutritional status among older adults in district of Kuala Pilah, Malaysia. BMC Public Health. 2019 Jun 13;19(Suppl 4):547. doi: 10.1186/s12889-019-6867-1. PMID: 31196031; PMCID: PMC6565524
- Rosli TI. Oral Status and its Association with Oral Health-Related Quality of Life in Community-Dwelling Older Adults. Malaysian Journal of Public Health Medicine. 2018; : 107-114
- Dibello V, Zupo R, Sardone V, et al. Oral frailty and its determinants in older age: a systematic review. Lancet. 2021;2. Available from: www.thelancet.com/healthy-longevity
- Kamdem B, Seematter-Bagnoud L, Botrugno F, Santos-Eggimann B. Relationship between oral health and Fried's frailty criteria in community-dwelling older persons. BMC Geriatr 2017; 17: 174